

Kívül a viharzónán.

Nem tulozunk, ha azt állítjuk, hogy lezárult a háboru első fejezete. Amit a világháboru négy hosszú éve alatt a német hadsereg elérni csak nagy vérveszteségekkel tudott, azt napjainkban a tökéletesen összedolgozott gépezet, az újukori lendület és főleg a győzni akarásba vetett, megingathatatlan hit, rövid hetek alatt véghez vitte. Tökéletesen és hiánytalanul megoldást nyertek az elért győzelem révén mindazon előfeltételek, melyek szükségesek a háboru sikeres tovább-viteléhez és a teljes győzelemhez. Vessünk egy pillantást a térképre. Franciaország és Anglia létét egyaránt vihar fenyegeti. Franciaországban megindultak a megújított és pihent német hadosztályok és várják a vezényszót, hogy minden akadályt elsöpörve törjenek előre. Anglia a német újszerű fegyverek és messzehordó ágyuk löterébe került. Távoltságának sem nevezhető 40—100 kilométer széles La Manche csatorna, amely ma még elválasztja a két ellenfelet egymástól. A szövetségesek tudatában vannak veszélyes helyzetüknek. A francia főváros csak nemrégien kapta meg az első izelítőket. Pánik fogta el a francia fővárost már a világháboru alatt is, amikor a „hosszu Berta” 120 kilométernyi távolságról szórta lövedékeit a szajnaparti metroplisra. Vajjon mit érez most, amikor a német légihaderő egységei keresztülhatolva a tökéletesnek tartott légvédelmi akadályokon, megtámadták és bombazáporral árasztották el a párisi és páriskörnyéki repülőtereket és légítámpontokat. Vajjon mi a véleménye Franciaország népének, amikor Marseille földközi tengeri kikötő berendezéseit zúzták össze a német bombázók és pusztították el számos helyen a Rhone folyó völgyében levő vasuti pontokat. Szerintünk a német légi haderő beigazolta, hogy ott és akkor tud egész Franciaország területén katonai feladatokat végrehajtani, amikor azt szükségesnek tartja. Anglia területi veszteséget eddig még nem szenvedett. Kénytelen volt azonban kiüríteni La Manche csatorna felé eső kikötőit és azok kereskedelmi forgalmát más-felé irányítani. Ez csupán látszólag nem nagy veszteség, de a valóság szerint az egész szigetbirodalom ütőere ez a néhány kikötő, melyek az egész világot behálózó kereskedelmi forgalom jórészének lebonyolítói voltak. Most üresek a mólók, meredten állnak a daruk, ürülnek a végeláthatatlan tárházak és a csatorna partjain éjt nappá téve dolgoznak az erősítési munkálatokon, a felderítő járőrök pedig aggodalommal figyelnek, mikor tűnnek fel a német bombavetők, vagy ejtőernyős sztagokat szállító repülőgépek, esetleg a tengeren gyorsjáratu támadó naszádok. A kereskedelmi forgalmat védettebb kikötőkbe kel-

A természetjog létezése.

A keresztény bölcsélet, de már előbb egy Aristoteles és Cicero is egyértelműen vallják, hogy minden állami törvény fölött, minden emberi rendelkezést megelőzően fennáll egy örök és isteni, szent és sérthetetlen jogrendszer. Ezt a jogot nevezik *természetjog*nak. A természetjog fogalmát a felvilágosodás és a francia forradalom sem vetette el, inkább csak isteni eredetét tagadta, merőben „emberi jogokká” szűkítette és így nagyon megtépte nimbuszát. A természetjog eszméje ellen a múlt század a többi között azzal az érveléssel hadakozott, hogy a természetjog nem jog, mert ki nem kényszeríthető, már pedig a kikényszeríthetőség a jog fogalmához tartozik.

Nem akarjuk itt bolygatni azt a kérdést, vajjon valóban csak az jog-e, amit ki lehet kényszeríteni. Céltalan vitalkozás volna, mert hiszen téves a feltételezés — bizony a természetjog is kikényszeríthető, előbb-utóbb csálhatatlannul érvényesül, szankciói minden emberi szabálknál komolyabbak és írgalmatlabbak. Isten nem ver bottal, — de azért tud verni. Már pedig a természetjog ellen vétőket maga az Isten veri meg, de úgy, hogy pokluk tüzelőjét saját cselekedeteik rakják maglyára.

A természetjog áll bosszút az iszákosokon, mikor elveszíti egészségét, a kicsapongón, mikor alkalmatlanná lesz a családi boldogságra, az önzőn, mikor magányos marad, a resten, mikor elnyomásban szenved. Nemzetekkel szemben a *történelmi igazságszolgáltatás* nevén érvényesül a természetjog. Amely nemzet a természet örök törvényei ellen vét, annak el kell pusztulnia.

Kinek is jut eszébe a természettör-
vények érvényét az élet bármely terüle-

lett irányítani, természetesen ez számos akadállyal jár, mert ezek a másodrendű kikötők méreteiknél és berendezéseiknél fogva, majdnem képtelenek arra, hogy a hatalmas szigetország több, mint 40 milliós lakossága számára a szükséges élelmiszertömegeket zavar nélkül tudják átvinni az odaérkező hajóktól.

Eseményekkel telt nehéz napok következnek a szövetségesekre, melyek igénybe veszik teljesítőképességük legfelső határát. A vihar azonban nemcsak Németország felől zudul rájuk, de komollyá teszi helyzetüket a Földközi tengeren is. Az olasz irredenta fellángolás és a Földközi tenger feletti hegemoniának olasz kézbe való átvétele napról-napra erőteljesebb alakot ölt. Kiformálódznak az olasz követelések, melyeknek valóraváltását az egész olasz nemzet fegyverrel is kész kiharcolni. Az olasz hadsereg csak a Duce parancsát várja, hogy felszabadítsa Olaszországot abból a másodrendűségből, ahová az angol és francia imperializmus kényszerítette. A Balkán népei aggodalommal figyelik az eseményeket. Főleg Törökország és Görögország a két állam, melyekről ezekben a napokban sok szó esik. Görögországra erős nyomást gyakorolnak a szövetségesek, hogy a török hadseregnek adjon engedélyt egyes görög támpontok megszállására, de eredményt eddig elérni még nem tudtak.

Magyarországot a délkeleteu-

Is én tagadni? Ha egy hid megépítésénél nem veszik tekintetbe az anyag teherbíróképességét, a statika és mechanika szabályait, akkor a hid összedül. Ha a földnek nem adják meg a kapálást, trágyázást, nem terem. A természet törvényeit nem lehet kijátszani. Északamerika egyes vidékén az ember meg akarta bontani az állatvilág és növényzet egyensúlyát. Kiöltötte prairie mezőszámlálhatatlan bivalycsordáit, traktorokkal, szántógépekkel mentek neki a szűz talajnak, néhány évtized múlva a szűz televény homokpusztává lett: a természet bosszút állott.

És bosszút áll a népeken is, amelyek vas törvénytől eltérnek. Nemcsak a biológiai szférában, hanem az erkölcsi rendben is. Ki gondolja, hogy az élet csak bizonyos határokig áll törvény alatt? Hogy a biológián túl az önkény kezdődik? A természet törvényei annál könnyörtelenebb erővel jelentkeznek, minél finomabb és nemesebb szervezetről van szó. Az erkölcsi élet a biológiaiánál is érzékenyebb, kényesebb, ahogyan a szerves élet kényesebb a szervetlen anyagnál.

Az ántánt államok várható sorsa a szemünk elé viszi, kézzelfoghatóvá teszi a természetjog bosszuját, amint a megsértett természetjog törölte le a térképről a nemrég multban Csehszlovákiát is. *Megtehetjük, hogy felebarátunkat nem vesszük emberszámba, de akkor ne csodálkozzunk, ha az, akit magunk fosztottunk meg emberi méltóságától, pusztító dúvaddá válik és tönkreteszi vetéseinket.*

Ha valamely társadalom tagjai egy részének nem adja meg, ami azoknak emberi életéhez akár anyagiakban, akár erkölcsiekben szükséges, magára vessen.

rópában esetleg kirobbanó események alig érintik, Csáky István gróf külügyminiszter csak nem régen jelentette ki, hogy a Balkán környé-

mikor a természet visszaüt rá. Nem azt mondjuk ezzel, hogy a kisemmizettek erkölcsösen és igazságosan járnak el, mikor a társadalmi rendet fel akarják lógatni. Sőt éppen az a természetjog megbontásának szörnyű átká, hogy fel-tartóztatlanul kétoldali kilengésekre ve-zet. Ahol a tőke a természetjogokat meg-tagadva lealjasítja a munkást, ott a mun-kás sem lesz tekintettel a természetjogra, mikor a tőke ellen való fellépéséről van szó és hasonlóan a többi érdekellentét is fékevesztett gyilkos marakodásban robban ki ott, ahol a természetjog mértékadó szerepe ellen vetének. A természetjog minden egyes sérelme anarchia felé so-dorja a társadalmat.

Társadalmi béke, nemzeti egység és virágzó ország csakis természetjogi alapon képzelhető. Ha ezek valahol hiányzanak vagy veszedelemben forognak, meg kell keresni, hol, miben sértették meg a társadalom tényezői a természetjogot. Nem lehet azonban a rendet a természetjog újabb sérelmével helyreállítani!

A természetjog útja két szakadék közt emelkedő, keskeny, de sziklaszilárd hegygerinc. A laissez-faire épp úgy, mint a családi és magánéletbe betolakodó — mondjuk — abszolutizmus, szakadékba dönt.

Országunk a reformok útjára lépett és ez kell, mert sok tekintetben az eddigi állapot visszas, természetjogellenes és rettenetes veszélyek állandó felidőzője volt. De szükséges reformok megvalósításában a természetjog ellen nem szabad véteni, a régi helótlák felszabadításakor nem szabad új helótlákat felállítani. Jöj jön az új szociális igazság kora, a természetjog hívja és követeli, valósuljon meg bennünk Vörösmarty Imádság: „Hogy nemzetünknek mindegyik nyomára Ragyogjon emberméltség sugara.”

Akkor természetjelző számunkra nem boszút és megtorlást rejteget, mint letűnő idők és rabszolgatartó államok hatalma sájnak, hanem áldást és diadalt. — v —

- kén könnyen dördülhetnek el a
fegyverek, de a tűz és a vihar a
- Kárpátok gerincén átcsapni nem
- fog.

Kedves Magyar Testvéreim!

**Elmondta dr. Förster Kálmán polgármester
az Országzászló avatáson VL hó 2.-án.**

Hálát adva a jó Istennek azért, hogy a most dúló európai vérzivartart eddig kegyelmesen távoltartotta magyar hazánktól és így nekünk is módot nyújtott arra, hogy mai ünnepélyünket zavartalanul megtarthassuk, a most felavatott emlékmű küszöbéről tisztelő szeretettel köszöntöm mindazokat, akik itt megjelennek és ezzel megosztották örömmüket afelett, hogy Isten segítségével sikerült itt a város felett, kedves hegyeink között, erdőkoszorúza magaslatoán megépítenünk ezt az országzászlót.

Öszinte tisztelettel és szeretettel
üdvözlöm Neográdi Horváth Sándor al-
ispán urat, aki Nógrád vármegye nevé-
ben jelent meg körültekintően és ezzel is
kifejezésre juttatta a megye legnagyobb,
magában bízó és minden nemes eszme
iránt fogékonysággal bíró városa minden
ügye iránti érdeklődését.

Sziből szeretettel köszöntöm Ur-
mánczy Nándor Öméltóságát az Ereklýs
Országzászló Nagybizottságának mélyen
tisztelt elnökét, aki lángoló hazaszerete-
tét, országszerte közmondássá vált fa-
natikus hitét itt is faklyafényként lobog-
tatja meg e bányaváros népe előtt és
akinek mai fáradtságos megjelenését, gon-
dotokban gazdag, izzó, gyújtó beszédét
szinte hála szívvél köszönjük.

Szívből üdvözlöm tárvárosaink és a városunkkal szomszédos községek kép-

viselőit, valamint választókerületünk minden köz-ügy iránt melegen érdeklődő, igen tisztelt országgyűlési képviselőjét is nekik is köszönöm, hogy ünnepélyünk fényét emelni és a közöttünk levő meleg jó viszonyt ilyen módon kifejezésre juttatni szívesek voltak.

A helybeli egyházi, katonai és polgári hatóságok, vállalatok és egyesületek igen tisztelt vezetőit, városunk apraját, nagyjait szeretettel üdvözlöve, különösen a helybeli nőegyleteket emelem ki, mert a salgótarjáni bõlgyek ez alkalommal is vállalták a gyűjtés háládatlan és terhes munkáját.

Az adakozók nagy számára való tekintettel azok névsorát itt nem ismertethetem, ezt helyi újságunkban fogjuk közzé tenni.

Legyen szabad mégis kiemelnem magának a város háztartásának, a helybeli nagyvállalatoknak, Soldos Béla előző főispánunknak, telekadományozás útján a Luby családnak, a vállalatok tisztviselői és alkalmazottainak, a városi tisztviselői karnak példatévő adományát és nem utolsósorban azokat a filléres adományokat, amelyeket szegény emberek juttattak jószívvvel és többszöri felszólítás nélkül a gyűjtőhőszívek perselyébe.

Nem hagyhatom említés nélkül a helybeli acélgyárnak segítségét, amely a vasúttartó rud készítése és elhelyezése

Bérmálás Litkén.

Virágillattól terhes, pompás tavaszvégi napon érkezett Ónagyméltósága, Bubnics Mihály róznayói megyéspüspök Szentlelket osztó bérmakörutján, személyi titkáranak, valamint Horváth László, a losonci espereskerület esperesének kíséretében Litkére. Junius negyedikén pontosan d. u. 7 órakor گردült a Főpásztor autója méltóságát teljesen a tiszteletére felállított diadalkapu elé. Itt orsovai Sztójkovics József, a szécsényi járás főszolgabírájával az élen, aki már a járás határára is köszöntötte a megyefőpásztort, a politikai község vezetőit, dr. Tóth György és dr. Praszna István körösvos üdvözlötte az Apostolutódót. A gyermeki szeretet és ragaszkodás akkordjai zúgtak fel abból a lelkes éljen kiáltásból, mellyel az egész község apraja nagyja fogadta a husz éves elszakított-ságból ismét közéjük térő Atyát. A gyermeki szívek örömkönyveitől csillogó virágos és az áhitatban remegő imádságos lelkek szárai kísérték a hazatért Atyát otthona, az Ur temploma felé. A templomban Ferenc István plébános köszöntötte fiúi bódolattal a Megyefőpásztort, s rámutatott arra a buzgó és őszintén elmélyülő vallásosságra, mely híveinek lelkében egyre jobban bontogatja szirmai, s érleli bő gyümölcsseit. A Főpásztor atyai buzdításai és a liturgikus imák után a következő nap Szentlélek-jövetének várakozó hangulatában oszlott szét a falu népe.

Szerdán reggel, már a kora hajnali órákban megkezdődött a nagy munka. Szorgos kezek serénykedtek, hogy elkészítsék azt a gyönyörű tábori oltárt, amely mindenkinek tetszését méltán kiérdemelte. Pontosán d. e. 9 órakor indult el a Főpásztor, hogy szentmiséjében leedje a Szentlélek kegyelmét és áldását az egész község népére. A nép a legpéldásabb rendben és fegyelemben állt sorfalat a plébánia és a templom udvarán a felállított tábori oltár között s áhítatos megilletődöttséggel vette az elvonuló Egyházfejedelm áldását. Az „Ecce Sacerdos” fen-séges akkordjai kísérték a celebráló főpapot az oltárhoz. Minden dicséretet és elismerést megérdemel a helybeli daloskór, s annak agilis, lelkes vezetője, Reményi Sándor igazgató, kántortanító, azért a bámulatos precizitásért, mely mind a bevonuláskor előadott Farkas: „Ecce Sacerdos”-át, mind pedig a püspök szentmiséje közben előadott énekszámok betanítását és előadását jellemezte. A szentmise után P. Réz Marián salgótarjáni ferences házfőnök-plébános gondolatoktól súlyos, a Szentlélek tüzeitől bevi-

tett beszédben mutatott rá a bérmálásban kapott ajándékokra, az erősségre, a bátorságra és a vigasztalás lelkére, melyre éppen a mai vérzivataros, bizonytalan napokban oly nagyon rászorul a világ. A szentbeszéd után kezdetét vette a bérmálás szentségének kiosztása, amikor a litkei plébánia négy községéből több mint 500 bérmálandó sorakozott Krisztus küzdő csapatában.

D. e. 11 órakor fogadta a Megyefőpásztor a különféle egyesületek tisztelő küldöttségét. A plébánia legkisebbjei nevében Janik Valéria III. o. t. és Imre Sándor V. o. tanuló szivgárdisták köszöntötték a Püspök Atyát, majd István Mária a Leánykör, Telek Sámuelné sz. Ferenc III. rendje, Szabó Józsefné a rózsafüzértársulat, Bertha Ernő levente a Leventeegyesület, Zsély Péter a mihálygergei Egyházközség, László István egyházasszervező, kántortanító és Reményi Sándor litkei igazgató, kántortanító a tan-testület, ill. az egyházasszervezői és litkei Egyházközségek képviselőtestületének hódolatát tolmácsolták a Főpásztornak.

A plébános 30 teritékes ebéden látta vendégül a plébánia vezetőségét, valamint a környékből összejött papságot. Ebéd alatt vitéz orsovai Sztójkovics József főszolgabíró mondott hittől és hazaszeretettől izzó pohárköszöntőt a Pápára, a Kormányzóra és a jelenlevő Főpásztorra, majd Ferencz István plébános köszönte meg néhány keresetlen, de őszinte meleg szóval a főpásztor jóságát, hogy híveit a Szentlélekben megerősítette. P. Réz Marián házfőnök-plébános a helybeli plébános érdemeit méltatta, aki papi lelkének minden buzgóságával és áldozatos

szeretetével vezeti híveit az elmélyülő vallásos élet felé. Horváth László kerületi esperes emelkedett ezután szólásra, és felemelő, gondolatokban gazdag szavakkal bucsúztatta a Püspököt, aki elhagyja a losonci esperesi kerületet, hogy más kerületben folytassa a bérmálás szentségének kiszolgáltatását. A megyefőpásztor közvetlen, jóságos atyai szavakkal mondott köszönetet mind a polgári, mind az egyházi vezetőségnek, azért a meleg fogadtatásért, melyet bérmautján tapasztalt, külön elismeréssel adózott a plébánosnak és a rendezőségnek a minden vonalon tapasztalt példás fegyelemért és rendért.

Délután 3 órakor volt a kisgyermek megáldása, mely után a Főpásztor tovább ment bérmakörutja legközelebbi állomására. Mikor a távozó Főpap autója a rázuduló virágos, híveinek lelkes bucsúzása közepette kigördült a diszkapun, mindenki érezte, hogy nem távozott el körükből, mert itt hagyta nekünk, fiaink és papjainak az ő atyai lelkének szeretetét s melegét. Mindnyájan azzal a boldog tudattal térünk vissza a mindennapi élet küzdőterére, hogy van atyánk oly hosszú árvaság után, aki gondol ránk, mi pedig gyermeki szeretetünk és imádságos lelkünk érzelmeivel kísérjük főpásztori útján. Isten áldja!

Külön ki kell emelnünk azt a buzgóságot és odaadást, mellyel a litkei hívek a diszkapu és a tábori oltár felállításán és díszítésén fáradoztak.

A diszkapu Szabó Lajos és Kálmán János közs. bíró, valamint István Ambrosus vég, Szabó József géci, Dudás Ambrosus, Sebestyén János és Berta Lajos elismerésre méltó munkája. A tábori oltárt Pál Lajos, Telek Sámuel, Dudás László és Pál Józsefné művészi érzékét dicséri. Hálás köszönet érte! M.

Országzászló-avatás.

A Hősök emlékének kegyetes ünnepegyével karöltve avatta fel a város községe f. hó 2-án a Szent Imre helyen létesített országzászlót.

Előző este hatalmas lángnyelvek villogtak elő az emlékmű sötét, erdős hátteréből, hogy emlékeztessenek a világháború 600.000 hősi halottjának véráldozatára.

Ugyanekkor a város főterén 50 tagú cigányzenekar adott hangversenyt, mintegy figyelmeztetve a közönséget a másnapi nagy ünnepre.

Junius 2-án reggel 8 órakor dr.

ének kényes munkájával végzett. Hálás köszönet illeti a Hungária villamos-társaságot és a Szántó céget is a hangszóró készülék vezetékeinek ingyenes felszereléséért és meg kell említenem azt is, hogy az emlékmű tervét a város műszaki osztálya készítette.

Mindazoknak, akik az emlékmű céljaira jó szívvvel adakoztak és annak létesítéséhez segítséget nyújtottak, a város nevében legbálsabb köszönetemnek adok kifejezést és Nektek is, kedves tanuló fiúk és leányok, akik osztályonként felvonulatok és segítettek a bástya építéséhez szükséges kavicsot könyvestáskákban és hátizsákokban a hegyre felvinni és akiknek, amíg éltek ez bizonyosan jóleső, kedves emlékek lesz, Nektek is, kedves ifjúság, hálás köszönet!

Mélyen tisztelt Község!

Salgótarján városa nevében boldogan és meghatóttan vezem gondozásba ezt a bástyát, ezt a ma reggel mindhárom templomban megszentelt és megáldott zászlót és arra kérem a jó Istent, adja, hogy ez az emlékmű megfeleljen azon rendeltetésének, amelyért ezt a város községe emelte.

Amikor március 15-én, a Hősök napján, Trianon évfordulóján, a Kormányzó Ur születésnapján, Szent István napján, október 6-án és az eretszégizett ifjúság bucsúztatásakor a várost uraló eme magaslatra a frontharcosok, a Turulisták, a cserkészek, a leventék és egyéb helybeli egyesületek felváltva felhozzák és feláldozzák a zászlót, amikor fesztes vigyázz állásba állnak, őrséget váltanak és felharsan a kürtszó, amikor a város, sőt a vidék községe a sok helyről jól látható zászlóra, az onnan szerte

hangzó kürtszóra áhítatos érzéssel, ünneplő lélekkel felfigyel és amikor az, aki ezt az immár szent helyet felkeresi, e bástyáról körülnéz, e gyönyörű körképben, — szerencsés időben nemcsak a Mátrában, de a Magas Tátrában is — gyönyörködik: akkor, magyarok Istene, szálljon Hozzád néped szívének buzgó imája és akkor e szent oltárodnál térdre hullva kérünk, szabad hazánkat óh, add vissza nekünk!

És Ti, salgótarjáni fiúk, leányok, leventék, cserkészek, tanítson benneteket e bástya arra, hogy a Ti ifjú lelketek is egyik erős bástyája a mi drága hazánknak. Menjetekek bizalomtól ragyogó szemmel, önérvetesen felemelt fővel, törhetetlen akaratot hirdető ütemes léptekkel előre azon a nehéz, de dicsőséges uton, amelyet Nektek ez a zászló és ez a bástya mutat, azon az uton, amelyre nagy-névű Urmánczy Nándor bátyátok ragyogó szép beszédben utalt és tegyék ujra naggyá ezt az anyyi vérről áztatott, drága magyar hont.

Kedves magyar Testvéreim!

Ezzel az országzászló-avatással együtt ma a világháborúban elesett hőseinkről is emlékezzünk.

Salgótarján községe kegyeletének és mély tiszteletének kifejezéséeként a város tisztviselőkarának élen ma reggel koszorút helyeztem lent a városban a Hősök szobrára és emléktáblájára. Szálljon ünneplő lelkünk most is oda, elesett hőseink emlékműveivel és ti, ifjú barátaim feszítsétek meg fiatal izmaitokat, fogjátok e habér koszorukat, vigyék hálás kegyeletünk jeléül nemes versenyben és tegyék le a hősök emlékét hirdető magyar honvéd lábál elé.

Förster Kálmán polgármesterrel élen a városi tisztikar minden templomban megáldatta a művészi országzászlót, majd a Hősök szobrát és a 25-ös emlékművet koszorúzta meg a polgármester.

Ugyancsak koszorút helyeztek el a Hősök szobrára a katonai állomásparancsnokság egy disz-szakasz jelenlétében, a Hadirokkantak, frontharcosok, leventék stb.

A városházán d. e. negyed 9 órakor dr. Förster Kálmán polgármester adta át az országzászlót az I. napi Frontharcos — díszörögnek.

Minden templomban d. e. 9 órakor istentiszteletek voltak.

A délelőtti órákban megindult a néparadat a várost és vidéket messze uraló Szent Imre hegyre, ahonnan tiszta időben a magas Tátra fehér csúcsai is sokszor láthatók.

A gyönyörű panoráma láttára sokan felkiáltottak, hogy mégis csak itt van a helye a magasztos értelmű ország-

A Szent Erzsébet Nőegylet jó-lékonycélú néphánapálya holnap vasárnap d. u. 4 órakor kezdődik a városi vendéglőben.

zászlónak, amelynek hivatása, hogy a hétköznapi megszokott forgatagából olykor kiemelje a földhöz tapadt lelkeket és egy tisztultabb, nemesebb légkörbe emelve, bizó lélekkel, Isten felé irányítsa ezeket.

Az emlékmű körül helyezkedett el a nagyszámban megjelent község, iskolák, leventék cserkészek, hadirokkantak frontharcosok stb.

Minden helyről látható volt az emlékmű és a hangszórók útján mindenki hallhatta a szép és katonásan rövid, de mélyeséges értelmű műsort.

Az emlékmű körül helyezték el a sok lobogót, zászlót, melyek körül az egyesített dalárdák Hjszekegyének hangjai mellett emelkedett fel a 16 méteres vaspózna csúcsára a gyönyörű országzászló, hogy aztán visszaereszkedve, fél-árbócon maradjon, jelképezvén az ország csonkaságát.

Ezután a Turul Szövetség Tarján bajtársi törzsének dominusa Jakab Sándor testnevelési tanár szavaltta el megárazó erővel Kozma Andor: „Jaj a győzteseknek” c. időszzerű költeményét.

Az egyesített dalárdák: Magyar zsoldára után nagy élénzés fogadta az országzászló alatt megjelent Urmánczy Nándort, a birneves hazafit, az erdélyi menekült lángelekű szónokot, akinek neve fogalommal lett sokat szenvedett hazánkban.

Elragadtatással szölt az országzászló jelentőségéről és a lelkeket felemelő magaslattól, melyre Salgótarján város melegtiszvű társadalmá ezt az emlékművet emelte.

A magyar léleknek, a magyar bősieségnek az erejében bizva, hirdeti, hogy a világháború gyűlölt békeparancsait nem-sokára eltörli a nagy népek igazságszeretén alapuló béke, amely nemzetünknek is meg fogja adni az elszenvedett veszteségek után az igazságot. — Szeretettel köszönti az Ereklés országzászló nagybizottság nevében a város hazafias és áldozatkész társadalmát, Isten áldását kéri a magyar hazára.

Ezután az egyesített dalárdák nem, nem soha éneke után dr. Förster Kálmán polgármester vette át megőrzésre és gondozásra az Országzászlót; a beszéd teljes szövegét lapunk vezető helyén közöljük.

A lelkes beszéd végén a Hősök szobrához futó levente stafétáknak nyújtotta át a polgármester a koszorukat.

A himnusz hangjai fejezték be a felemelő, ritka szép ünnepeget, melynek hatása alatt egész napon át tartott az emlékmű látogatása, melyet ezen a napon a Frontharcosok díszöröge őrzött a késő esti órákig, amikor is újból a polgármester vette át a városházán az országzászlót, melyet a nemzeti ünnepeken felváltva visznek ki az emlékműhöz az egyes alakulatok.

Mi van az új lakóházi rendeletben?

Háztulajdonosok és házcsopórt-légóltalmi őrség parancsnokok figyelmébe!

A Budapesti Közlöny május hó 18-i 110. számában megjelent a honvédelmi miniszter 81 800/eln. lgv.—1940. számú rendelete a III. légóltalmi csoportba tartozó építmények (lakóházak és hasonló elbírálás alá eső épületek) légóltalmának szabályozása tárgyában.

Ez a rendelet minden részletében kimerítően előírja a tenni- és tudnivalókat, nevezetesen, hogy mit kell megépíteni és beszerezni, hogyan kell végrehajtani a légóltalmat, kinek a vállán nyugszik mindezek anyagi terhe és melyek a végrehajtás határidői.

A rendelet szerint a házakban óvóhelyet (szükségóvóhelyet) kell létesíteni, fel kell állítani az őrséget, be kell szerelni a lakóház légóltalmi és az őrség egyéni felszerelését és a teendőkre s tudnivalókra mindenkit ki kell képezni.

A rendeltel kapcsolatban közöljük, hogy városunkban a házcsopórtparancsnokok és helyettesek kiképzése folyamatban van. Junius hó 6-án fejezte be a Légóltalmi Liga a 12-ik tanfolyamát és a következő hat tanfolyam junius hó

10-én veszi kezdetét a polgári iskolában.

A Légóltalmi Liga helyi csoportja felszólítja a tanfolyamokat végzett házcsopórt légóltalmi őrség parancsnokait, hogy az őrségeket haladéktalanul alakítsák meg és jelentésüket küldjék be a Légóltalmi Liga helyi csoportjának.

Városunkban a házcsopórtparancsnoki tanfolyamok junius hó végével befejezést fognak nyerni.

Az eddigi tanfolyamokból a Légóltalmi Liga helyi csoportja azt a tanulságot vonta le, hogy már nagyobb megértéssel és több buzgalommal fogadják a hallgatók a Liga munkáját, bár még mindig vannak olyanok, akik elmaradásukkal és közömbösségükkel tündetnek. Ezekkel szemben azonban az illetékes hatósági közeg fog eljárni és légóltalmi felvilágosításban részesíteni.

A fenti honvédelmi miniszter rendelete új utat nyitott meg a lakosság önvédelmének kiépítésében, most már csak az egyeseken mulik, hogy ez hogyan és valóban a Haza s a nemzet céljait szolgáló módon fog-e megvalósulni.

Hírek és különféle

JUNIUS.

Ő az esztendő népes familiájának az a gyermeke, akit úgy hívnak: a család reménye, Komoly, erős, szép serdült ifjú Juniús, most tette le az érettségijes eredménnyel, tehát minden joga megvan neki is, a családnak is, hogy reménykedve nézzen jövője elé. Amíg öccsei szilajon rakoncátlanok voltak, amíg szép huga, Május siránkozott, pityergelt s itt-ott szeszélyesen kényeskedve cicomázta magát, ő munkálkodott, komoly elhatározással és céltudatosan érlelte magában az elvetett magvakat, — készült az aratásra.

De mégsem látom Juniust afféle vérszegény, ösztövé, sápatag szobatudós-nak, aki az ilyen „jó fiú” szokott lenni a családban. Juniús barátunk acélos izmu, ruganyos testű legényke, aki nemcsak szellemét, hanem testét fejlesztette, aki nek minden komolysága mellett érzi a van a derű, a mosoly iránt is, aki nemcsak versekből ismeri az ifúság sok szép mámorát, hanem a valóságból is. Öltözködni is szeret és tud is, sohasem hivalkodni, de mindig frissen és csinosap jár... — igen, igen, ő a „család reménye”, akitől igen sok függ, talán több, mint Esztendő mama összes többi gyermekétől együttvéve.

Érthető tehát, hogy mindenki szereti, mindenki igyekszik kedvében járni, ellensége nincs, csak barátja... nem is tudom, ki ne kedvelné Juniust? Még alig van benne nyoma két nyári bátyja forró, sűrű szenvedélyességének, ő az egyensúly, ő a központ, hiszen a hatodik is a tizenkettő között, ő az az arany középszer, amelyről a latin költő szól. Ami a lélek, a szellem lángjában, lendületében hiányzik belőle, azt komolysággal, akaratlansággal, szorgalommal pótolja, talán nem nagy egyéniség, de a család és a barátok körében az egyéniség sohasem örvendő különösebb népszerűségnek.

Juniús nem költő, nem művész, de a fiú, aki csak örömet szerez a familiájának, akiért nem kell könnyet ejteni soha, az ő erős vállára nyugodtan támaszkodhatik a család és a család mindig többre bicskúli az ilyet a szevedélyes és aggasztó lángelménél. (y. n.)

Leányközépiskolai előkészítő tanfolyam nyílik meg f. év szept. hó 1-vel Salgótarjánban a bpesti Árpádházi boldog Margitról elnevezett intézet gondozása alatt. Felvételt nyerhet a leánygimnázium I.—II. osztályára minden keresztény leány. *Beiratkozni és érdeklődni lehet a bányatársulat elemi iskolában f. hó 10, 11, 12, 17, 18, 19 én d. e. 10—12 órákor.* Bővebben a jövő számunkban.

A gyászos trianoni évfordulón a Turul Társulat bajtársi törzse őrize az országzászlót. A felemelő, szép ünnepségről, melyet a lelkes turulisták ezalkalmából rendeztek, helyszüke miatt jövő számunkban emlékezünk meg.

A Magyarországi Kárpát Egyesület helyi osztályának vasárnap, június 9-ére Domicára a cseppkőbarlangba és a Szádelői jégbarlangba tervezett kirándulása, gátló akadályok folytán elmarad.

Aki a játékonyság gyakorlása mellett jól és kellemesen akar szórakozni, az ott lesz a Szent Erzsébet Nőegylet népiünnepélyén.

Salgótarjáni Vívó Egyesület Tenisz Szakosztálya f. hó 9-én délután 3 órai kezdettel Rimaszombat—Salgótarján egyesületek közötti tenisz mérkőzést rendez. Kéri az egyesület a teniszbarátok támogatását. A mérkőzés megtekintése díjtalan.

SZÍNHÁZ.

Vártes Károly színikazgató új társulatával f. hó 13-án kezd meg előadásait a ZIMBERI ZOMBORI c. nagy, énekes, táncos operettel. 14-én a Földindulás c. hatalmas színmű, 15-én és 16-án újból a Zimberi Zombori, 17-én a „Feleség” kerül előadásra. A színész gárdában kiváló és országos nevű művészek szerepelnek.

Kedvezményes bérletszaványok a városunkba érkezett Oroszi Lajos titkár-nál jegyezhetők elő, aki már járja a város előjegyzések gyűjtése céljából.

Az Evangélikus Egyház

a hitoktatásban részesült tanulóifjúság tanévzáró hittanvizsgáját jun. 2-án vasárnap délután tartotta az evang. kulturbázisban Szende Miklós körlelkész elnöksége alatt. Mintegy százötven gyermek tett bizonyosságot arról, hogy az elmúlt tanévben mennyit gyarapodott lelkiükben. A megjelent szülők s a nagyszámú érdeklődő közönség nagy figyelemmel hallgatta a különböző foku iskolába járó gyermekek bizonyosságtévő feleleteit, melyekből mindenki meggyőződött arról, hogy a gyermeki szívekbe elvetett drága mag termőtalajra hullott. A feleletek elhangzása után a hittanvizsga Szende Miklós körlelkész ünnepélyes zárószavaival véget ért. A vizsga befejezése után a gyermekek átvonultak a városi kioskba, ahol az Evang. Nőegylet uzsonnára látta vendégül a gyermekereget. A gyermekek látható örömmel fogadták a Nőegyletnek irántuk megölyvülő eme meleg szeretetét. Köszönet és elismerés illeti azokat a melegsívű nőegyleti tagokat, akik áldozatukkal és fáradságukkal gyermekeink számára a számadáspaját az öröm és szeretet napjává tették.

Kézpénzbeli támogatással segítettek: Moticska Nándorné 10 P, Kilczér Béláné 10 P, Takács Gyula 5 P, Laczkó Sándor 5 P, özv. Pántyik Árpádné 5 P, Dr. Cs. L. 4 P. Veszelyovszky Nővérek 4 P, Dr. Förster Kálmánné 3 P, Köntzey Ferencné 3 P, Vastagh Jánosné 3 P, Dabubner Jánosné 3 P, Csomor Mátyásné 2 P, Schreiner Jenőné 2 P, Haják Jenőné 2 P, Horsa Pálné 2 P, Fabinyi József 2 P, Wiesinger Károlyné 2 P, Surányi A. Gyuláné 2 P, özv. Weissenbacher Jánosné 2 P, özv. Szabó Sándorné 2 P, Kupcsok Adél 2 P, Csicsik András 2 P, Hanuska Emilné 2 P, Garba Mária 2 P, Garami Jánosné 2 P, id. Ferenc Sándorné 2 P, Jesse Gyuláné 2 P és ezeken kívül még számos adakozó, akiknek nevét nem sikerült feljegyezni. Pénzadományokon kívül élelmiszerekkel segítettek: Juraskó Elekné, Krajcsovics Gyuláné, Királyfalvi Kraft Aladárné, Knapk Mártonné, Meszerschmidt Gyuláné, Macska Pálné és még számos jólelkű adakozó.

A zagypálfalvai Evangélikus tanulók hittanvizsgája (vasárnap) június hó 9-én délután 4 órákor lesz a zagypálfalvai templomban. A hittanvizsga után a zagypálfalvai evang. nőegylet a „Hangya” kerthelyiségben júnijúli rendez a gyermekek részére, melyre mindenkit szeretettel hív és vár.

A Szent Erzsébet Nőegylet népiünnepélyén a bányatársulat elemi iskola 40 tanulójának színelőadása mindenki részére felejtethetetlen maradt.

Bányamozgók híre. FELESÉ-GEM A DETEKTÍV című, vidám vigjátékot mutatják be június 9-én, vasárnap, a baglyasaljai pálfalvai bányamozgók. A darab főszereplői: W. Povel, Jean Arthur, stb., kiegészítésül még még: „Ezer éves Magyarország” c. magyar kulturfilm, „Immeretlen katona emlékoszlopai a világvárokokban”, valamint a Magyar és Fox világhíradók.

Arverési hirdetmény.

Pk. 5707/1939.

Pónix Általános Biztosító Társaság végrehajtó javára, (képv. Bercelli Harry ügyvéd) 76 P 52 fill. és 95 pengő követelés és jár. erejéig a budapesti közp. kir. járásbíróaság 770/1933 és 428468 az. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1130 pengő becsértékű alábbi ingóságok: tölgyfakád, Eszterházy kocs, nagyméretű, csikó, Karancsezi községhez tartozó Szénegő puartán 1940. évi június hó 13-án délután 1 óráig bíróság elárvereztetnek.

Salgótarján, 1940. évi április hó 16. n.

Török Gyula
kir. bír. végrehajtó.

Starján m. város polgármesteri hivatalától. 8498/1940. szám.

Tárgy: Az 1940/41. tanévre szóló beiratások közhírre tétele.

Hirdetmény.

Közhírre teszem, hogy az állami elemi népiskolák gondnoksága az 1939/40. tanévi záróvizsgálatok napjára a f. évi június hó 8-át tűzte ki. Az évrőzáró ünnepélyt a f. évi június hó 9-én, a d. e. fél 9 órákor, felekezetenként tartandó háláadó istentisztelet után tartják az iskolák.

Az 1940/41. tanévi főbeiratások idejét, a f. évi június hó 11—12-én d. e. 8—12 óráig, d. u. 2—4 óráig, a pótbeiratások idejét pedig a f. évi szeptember hó 2—3-án, ugyancsak d. e. 8—12 óráig és d. u. 2—4 óráig állapította meg a gondnokság.

A beiratáskor minden tanuló 1 P-t, mint beiratási díjat köteles megfizetni.

Az első osztályba csak azon tanulókat kötelesek vethetők fel, kik a f. évi szeptember hó 15-ig a hatodik életévüket betöltötték. Ezt „Tanúsítvány” nyal igazolni kötelesek.

Salgótarján, 1940. június 6.

A polgármester helyett:
Horodth
v. tanácsnok.

Starján m. v. polgármesteri hivatalától. 8729/1940. szám.

Beiratás az iparostanonciskolába. Ipartestület Elnökségének Helyben.

Hirdetmény.

Közhírre teszem, hogy az iparostanonciskolában a beiratások az 1940/41. tanévre folyó hó 11-én és 12-én d. u. 3 óráig tartanak. A szerződéses viszonyban álló kereskedő és iparostanoncok ezen időben feltétlenül beiratandók, mert a mulasztók ellen törvényes eljárás indíthatik.

Salgótarján, 1940. június 7.

A polgármester helyett:
Horodth
v. tanácsnok.

A POLLO MOZGÓ

SALGÓTARJÁN.

Nyári szünnet előtti utolsó műsor! Június 8-án szombaton 5, 7 és 9, 9-én vasárnap délután 3, 5, 7 és 9, 10-én hétfőn délután 3, 5, 7 és 9, 11-én kedden este 7 és 9 órákor. 16-én felülieknek.

FÖLDINDULÁS

Fősz.: Páger, Eszenyi, Kiss, Bilicsi, stb. Kieg.: Magyar híradó!

Június 12-én szerdán este 7 és 9, 13-án csütörtökön 7 és 9 órákor.

KEDELYES SZALLODA

Fősz.: Albert Préjean, Dollé M. stb. Kiegészítésül: Fox híradó! Június 14-16-án július 10-ig NYÁRI SZÜNNET!

Diósgyőri morzsák.

Nagy napja volt vasárnap az SBTC-nek. Diósgyőriben a vidék legnagyobb és legmodernebb futball pályáján 10.000 fanatikus diósgyőri és cca 250 salgótarjáni néző előtt kellett összemérni erejét régi riválisával a Di. MÁVAG-gal, hogy eldöndtsék, ki képviselje az ország elit csapatai között az NB-ben a Felvidéket. A 11 derék salgótarjáni futballista kitűnően oldotta meg feladatát és megsemmisítő vereséget mért nagy ellenfelére. Erről a nagy mérkőzésről jegyeztük fel az alábbiakat:

Kevesen emlékeznek ma már a 15 év előtti első DVTK—SBTC találkozáshoz, amikor Észak bajnokságáért játszott a fiatal SBTC a DVTK-val „semleges” pályán Miskolcon. Akkor is 4:0 volt az eredmény, de akkor a diósgyőriek és nem a tarjániak javára. Azóta sok nagy mérkőzést játszott egymás ellen a két nagy rivális, de a 4:0-t csak most sikerült 15 év után az SBTC-nek letörleszteni.

A budapesti szaklapok hosszú cikkekben emlékeznek meg a nagy mérkőzésről, s egyöntetűen megállapítják, hogy a győzelmet nem a nagyobb tudás, hanem az ennél sokkal fontosabb: fegyelem, kitűnő szellem és a nagy egység, amivel a tarjáni csapat összeforrt, eredményezte. Ehhez mi még hozzátesszük, hogy amíg a Di. MÁVAG csapatában nincsen egyetlenegy saját nevelésű játékos sem, addig az SBTC-ben a hat saját nevelésű játékosokon kívül 5 olyan játékos játszik, akiknek lelkesedése semmiben sem marad el a többiekétől. Ez is a siker egyik titka.

A „Stéce” szurkolók újból bebizonyították, hogy érdemes a csapatnak érték jól játszani. A filléres vonat hiányában a tehetősebbek autóbusszon és autókön, a kevésbé tehetősebbek összezsúfolva teherautókon mentek kedvenc csapatuk után. És tudták ezek a szurkolók, hogy mi az ő kötelességük. Szünet nélkül biztatták csapatukat, s a hatalmas tulerővel szemben itt is győzedelmeskedtek. Igaz, hogy erősítéseket kaptak, mert a miskolci és peremesi közönség mellett 3:0 után már a diósgyőriek egy része is Tarjának szurkolt.

Az SKB és az SBTC vezetősége Kubinka főintéző és Obrincsák elnökkel az élen csaknem teljes számban vonult fel a nagy mérkőzésre, de ott voltak Kassa, Ungvár, Losonc, Eger, Fülek és a többi felvidéki városok sportvezérei is, akik a mérkőzés után nagy örömmel gratuláltak az SBTC vezérkarának a szép győzelemhez. Ez a gratuláció olyan őszinte és szívből jövő volt, hogy ékesen bizonyította, hogy az SBTC szimpatikus leányasága mennyire meghódította a vizsacsalott felvidék sporttársadalmát.

Schlattner Károli, a csapat népszerű

intézője arról híres, hogy mérkőzés alatt sosem ideges és nyugodtan szemléli a játékot. Hát most ez a nyugodtság sehol sem volt. Idegesen sétált a mérkőzés előtt és sápadtan ült a kispadon mindaddig, amíg a kis Balázs a 3. gólt nem rúgta. Ekkor újra visszatért nyugodtsága és fölányesen szólta oda Tomcsko edzőnek: tudtam én, hogy győzünk!

Apropos Tomcskó! Most az ő hangját sem hallottuk a mérkőzés alatt, de a mérkőzés után sem. Amíg a játékosok és vezetők örömlükben majd szétvetették az öltözőt, addig „Tomi bácsi” egy sarokban álldogált és sirt. Senki sem ismerte volna meg ekkor a tréningeken rettegett mestert. „Két év munkájának az eredménye” hajtogatta folyton és mi még hozzá tesszük: hogy két év KITÜNO munkájának az eredménye.

Obrincsák Jenő az SBTC nobilis elnöke, mérkőzés után bement a Di. MÁVAG öltözőjébe, hogy pár szóval megköszönje a lovagias ellenfél sportszerű játékát. Ez azonban nem sikerült, mert a diósgyőri játékosokkal lehetetlen volt beszélni. Magukba roskadtan ültek az öltözőben és hosszú negyedórákba tellett, amíg magukhoz tértek a nagy vereség utáni kábulatból.

Sok és nehéz munka vár most az SBTC vezetőségére és mi ezzel kapcsolatban kettőt kérünk: **úgy dolgozzanak mint eddig és ne igyekezzenek a csapatot bizonytalan tudású idegen játékosokkal megerősíteni!** Ha megmarad ez a szellem, ami most van, hiszszük, hogy megállja helyét ez a csapat az NB-ben is. László Imre.

Méhek Ignác vándorkaptárakban pergetővel olcsón eladók!

Zongora félangol, fekete. eladó. Cím: a nyomdában.

A salgótarjáni húsiparosok adományai a MANSZ által rendezett ismeretterjesztő és nemzetvédelmi előadások szorgalmas látogatói részére megtartott jutalom-sorsolásra: Csencsik János 1 kg. marhahús, Clemen József 2 kg. töpörűt, Ender István 2 kg. marhahús, Gáspár Vilmos 2 kg. kolbász, Hölczér Ferenc 1 kg. marhahús, Huszár József 2 rud szalámi, Káposztás Gyula 2 kg. marhahús, Kovács Lajos 1 kg. kolbász, Kromek Lajos 2 kg. kolbász, Nagy Sándor 2 kg. sózott szalona, Mikulik Gusztáv 1 kg. töpörűt, Pónyí Sándor 2 kg. szalámi, fél kg. sertésbűs, Palaticzki János 1 és fél kg. kolbász, Szentpéteri István 1 rud szalámi, Zeiday István 1 kg. kolbász. A nagylelkű adományokat ezúton is hálás köszönettel nyugtázza a rendezőség.

A haditervről.

A hadvezér országa legnagyobb teherbíráshoz képest megtervezett és begyakorolt mozgósított haderejét nem tervszerűtlenül viszi csatába, hanem az előre megfontolt terv szerint lép fel. Az állampolitika háborús célkitűzéséhez képest hadserege éppen elért harcászati fokának megfelelően, haditervét már békében készíti elő. Ebben határozza meg, hogy a haderőt csupán az ellenséges támadás elhárítására akarja-e felhasználni, avagy azzal hadászati támadásra, vagyis foglalásra indul. Meghatározza, hogy seregét a határ mentén a meginduláshoz miként csoportosítja és milyen irányban szándékozik felhasználni. A haditerv tehát elgondolt hadműveletének csupán nagy gondolatát tartalmazza és erőinek a határok mentén várható bevezető csaták legmegfelelőbb csoportosítására szorítkozik. A további hadmozdulatokra nézve azonban a cselekvésnek csak nagy gondolatban szab irányt.

Az, hogy a hadvezér erejével védeni, avagy támadni akar-e, az elsősorban a politika célkitűzésétől függ. Ha arról van szó, hogy a politika területmegszerzést tűzött ki feladatául, úgy azt végső fokban csakis hadászati támadással oldhatja meg. A hadászati támadás tehát nem más, mint idegen uralom alatt álló területekre való előnyomulás során kicsikart győzelem. Ezzel ellentétben, ha a politika csupán az államhatárok megtartására szorítkozik, úgy a hadvezér seregét a határokon belül is alkalmazhatja, elhárítván az ellenséges betörést és ezáltal saját területeinek megőrzését. Pl. 1916 őszén a románok hadászati támadást hajtottak végre akkor, amikor Er-

délybe betörték. Az ott harcolva védekező magyar csapatok mindaddig hadászati védelemben voltak, míg a németekkel karöltve végrehajtott ellentámadás román területekre nem vitte át a harci cselekményeket. A hadászati támadás, vagy hadászati védelem kiválasztására a politikai célkitűzésen kívül még a mérkőző felek számerejének egybevetése is elhatározó befolyással bír. 1812-ben az oroszok Napoleon lehangoló tulsulyával szemben a hadászati védelem erősségéhez folyamodtak. A Moszkvaig visszavonuló oroszok hadserege számerőben egyre gyarapodott, miután a döntés elől tulajdonképpen egyre kitértek. Napoleon támadó oszlopai viszont mélyen az ellenséges területen, egyre nagyobb surlódásokat leküzdve, számerőben egyre fogyatkoztak, úgyhogy végül is a Moszkva-i bevonulás tünő dicsősége mellett mind-egyre jobban érvényre jutott számerejének lecsökkenése és végül az orosz tulsuly kialakulása, amely hovatovább a katasztrofális vereséggel egyenértékű, nagy francia visszavonuláshoz vezetett.

Akkor, amidőn a hadvezér haditerve alapvető nagy gondolatával már tisztába jutott, mérlegelnie kell azokat az irányokat, ahol hadserege — pl. hadászati támadás esetében — a legkisebb surlódás árán jut előre. Így kerülnek megfontolásra a hadműveleti irányok, melyek mindenkor jó mozgató, gyors és kiadós utánpótlási lehetőséget, jó elhelyezési viszonyokat nyújtó völgyek mentén fekszenek. Ezekben futnak a nagyteljesítményű vasutvonalak és gazdag területeket, közutakat összekötő közutak, ezért a had-erő lüktető egészséges érhálózata is, ez-

zel szemben a völgyekre merőleges előnyomulási irányok igen sok surlódásnak válnak okozójává, az ellenfél mindenütt megvetetheti lábát, védelme egyre újra erőbőz juthat és jó közlekedés híján a hadművelet anyagi utánpótlása is gyorsan elerőtlenedik. Amiképpen tehát jól volt megválasztva 1915. szeptemberében a Mackensen-féle Szerbia-i offenzíva iránya, úgy Potiorek 1914. évi Drina menti támadó hadművelete fenti hátrányok valamennyiében bővelkedett. A haditervre ezenfelül még gazdaságpolitikai tényezők is befolyással vannak. Így pl. az 1914. évi német haditerve a Ruhr vidék földrajzi elhelyezkedése nem utolsó sorban gyakorolt oly nagyfokú befolyást, hogy az a németeket a zömnek nyugaton való felvonulására készítette.

A határok vonalvezetése is nagyfokban járul hozzá a haditerv kialakításának gondolatához, határbeszögeknek központosan ható támadásokat tesznek lehetővé, kiszögélő határok pedig a kiszögélő részek közt fekvő területeknek sokszor kiűritéséhez vezetnek. Így pl. 1866-ban az id. Moltke Csehország elleni központi támadást hajthatott végre már csak a határ alakulása miatt is, míg 1939-ben a német lengyel háborúban a lengyel hadseregek visszavétele lett volna ajánlatos legalább a Visztula mögé, hogy az erők egybegyűjtésének időpontjáig, hogy legalább a bekövetkezett katasztrofális teljes bekerítésnek elejét vegyék.

Amint a nagyban kifejtett hadműveleti megfontolásokból látjuk, a hadvezérnek adott esetben igen sok és igen nagy kihatással járó szempontot kell mérlegelnie, hogy haderejével politikáját céljához segíthesse. A haditerv helyessége, vagy helytelensége felett mégis a történelem mondja ki a döntő szót, kibangsulyozván, hogy katonai tervezésben egyedüli próba és ítélet: a siker.

Tavaszi napsütés az arcot szeplőssé teszi

Szeplőt, májfoltot szüntet:

Bubi szeplőkrém

Az arcot fehérre, simává teszi:

Bubi arccrém

Az arcot tisztítja:

Bubi szappan

Pattanást szüntet, zsirtalanít:

Bubi arcszesz

Az arcot megvédi a változó időjárástól:

Bubi puder

Kapható:

SZÚCS RÓBERT

gyógyszertárban, Salgótarján

Akákéritésszlop eladó, gömbölyű, 150 drb. 2 m. hosszú 8-12 cm. vastag, Salgótarjánban beszállítva. Cím: a kiadóhivatalban.

Madárvédelem júniusban.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara közli, hogy a megürült odvakból szedjük ki az elősködőktől hemzsegető fészkeket és egészük el. Az odvakat azonnal és gondosan tisztítsuk meg. Madaraink második költéshez fognak és a kitisztított odvakat szivesebben foglalják el. Ha van tartalék odva, úgy akasszunk ki néhányat. A friss odvak egy-kettőre lakót fognak kapni. Fészekodvak beszereshetők az Első Magyar Fészekodugárban, Kárász, Baranya megye.

Az odvakat legcélszerűbben fákra, vagy bokros helyek tisztaságban szabadon álló karókra, oszlopokra, méginkább pedig kiselejtezett kazáncsövekre erősíteni 2-3 méter magasságban. Az odva bejárója lehetőleg keletre, vagy délre nézzen. Fügőlegesen és szilárdan legyen felerősítve. Ahol tulsok a veréb, ott folytassuk a verébeke irtását. Legyen gondunk arra, hogy a macskák legalább júniusban távol legyenek tartva a kerttől, a madáritatóktól és egyéb ilyen helyektől. A madarak kertekbe való csalogtatásának a víz is egyik nagyon sikeres eszköze. Létesítsünk egyszerű itatókat és fürdőket. Legcélszerűbb a lassan mélyedő lapos medence.

GYÁRI ÚJ ÉS HASZNÁLT. ÍRÓGÉPEK

KÉNYELMES
FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL
KAPHATÓK
VÉGH KÁLMÁN
KÖNYVESBOLTJÁBAN
SALGÓTARJÁNBAN.

A Szent Erzsébet Nőegylet június 9-iki népnépszavazás, sorsolási tárgyaihoz és a halászsátorba folytatógosan a következő adományok érkeztek: Mocsáry Ödön, Sente László 20—20 P. v. Jónás Ödön, Niederland Gyuláné, dr. Pollatschek Ármán, Csomor Mátyás, Schmoll és Kallos Bpest, Schlattner Zoltán 10—10 P. v. Pálóczy András 6 P. v. Lányi Lindner Sándor, Buczkó Gábor 5—5 P. Acélgár 10 drb. házi és kerti szerszám, Buczkó Gábor 1 kép keretbe, 1 dohányzóasztal, 1 kis terítő, 1 gerbe, 1 kerti kapa, 1 kis balta. Üveggyár 1 csiszolt angol váza, 6 személyes feketés készlet. Körmeny Tiborné 1 kis öntözőkanna. Szentpéteri Jánosné 1 fehér kötény. Lénárd Károlyné 6 személyes víz-es és 6 személyes térszék készlet. Friedler Samu 200 drb. plakát. Bátky József 5 drb. „Élő vonalak” rajzkönyv, dr. Förster Kálmán és neje egy 2 1/2 m. magas és 2 m. átmérőjű fikusz fa. Schreiner Jenőné 1 ruhakosár és 1 sorozat tálka. özv. Vebosvsky Istvánné 1 kerek tálca, 1 asztalterítő. Deák Józsefné 1 zsirósbedőn. Klu-becz Pál 6 drb. pipereszappan. Darvas Zoltán 1 üveg kölni. Zoltán Frigyes 1 drb. csiszolt angol váza. Timár Lászlóné 6 személyes likőrös készlet. özv. Nyulási Bertalané 1 nemzetiszínű terítő. Nagy Józsefné 1 üveg pezsgő. Timaróczy Sándor 1 drb. zseblámpa. Győre Sándor 1 dísz fadóbox. Frank Henrik Bpest 20 csomag franc és Maláta. Garami János 6 pár gyermekharisnya, 3 doboz hintőpor. Zsiday István 1 drb. retikül. Halászsátorhoz: Dubovszky Elemérné 17 drb., Szmolka Mihályné 6 drb., özv. Petonszki Lászlóné 12 drb., Tábori Gézné 5 drb., Schala Vencelné 4 drb., Timár Lászlóné 5 drb. tárgy. Végül Horváth Gyulánétól 90 drb. kifestéses levelezőlap. Fogadják a nemes adakozók a nőegylet vezetőségének hálátelt köszönetét.

A salgótarjáni kir. j. bír., mint tkönyvi hatóság, 4578/1940. tk. szám.

Arverési hirdetménykivonat.

A salgótarjáni Takarékszövetkezet, mint az O. K. H. tagja végrehajtónak Kazareczky József végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 176 és 185 §-a, valamint az 5610/1931. M. E. és a 35.000/1931. I. M. sz. rendeletek értelmében az újabb árverést elrendelt 1757 pengő tőkekövetelés, ennek 1939. évi november hó 18 napjától járó 7 1/2 százalékos kamata 24 P. 61 fillér övési költség 1/3 százalékos váltódíj 248 P. 80 fillér eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 42 P. költség behajtása végett,

a Salgótarjáni megyei városban fekvő a salgótarjáni 1752 számú tkönyvben A+1 sor. 875/687/b/2/b/1/65 hszám alatt felvett „Házhely” ingatlanból B. 1. szerint Kazareczky József nevén álló illetőségre 2982 P. 50 fillér kiadással árban mégis a B. 3. alatt a Salgótarjáni Községbánya rt. javára bekebelezett közséjeng fenntartásával, mely illetőség a végrehajtató érdekében a kiadással ár felénél alacsonyabb áron el nem adható

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Vaskapu-utca 1 szám 4 ajtó) megtartására 1940. évi június 3 napjának d.e. 12 óráját tűzi ki.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzt a kiadással ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1911. t. c. 127 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapíroban a kiadással letenni vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiadással átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. c. 147, 150, 170 §§. 1908 XLI. t. c. 21. §)

Az aki az ingatlanért a kiadással áránál magasabb ígértet tett, ha többet senki sem ígér, köteles nyomban a kiadással ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Salgótarján, 1940. május 30-án.

Dr. Bánffy s. k.
kir. j. ömk. jegyző.
A kiadással hiteltől:
Földm.
kladó.

Fémgyűjtés. Az ország minden községében kifüggesztették a vas és fémgyűjtő központok plakátjait, amelyek felhívják a lakosság figyelmét a vas és fémhulladékok gyűjtésére. A központ minden községben közölni fogja, melyik napon történik meg az átvétel. Ezeket a napokat a községvezető jeleníti meg a fémbeviteli központ megbízottja, aki a vas és fémhulladékokat súly szerint átveszi és kifizeti. Igen komoly mozgalmról van szó a nemzeti érdek, hogy ebből mindenki kivége részét. A világ minden államában áttértek a takarékos nyersanyag gazdálkodásra. Vannak országok, amelyek,

sokmillió pengő értéket kitevő összeget mentettek meg azzal, hogy minden fémhulladékot összegyűjtenek s ezáltal részben biztosítják gyáripark nyersanyag utánpótlását. Át kell kutatni a házat és a ház táját, össze kell szedni minden értéktelennek látszó vas- és fémlárgyat, hogy ezekből ismét termelni tudjon az ipar hasznos dolgokat. Fontos nemzetgazdasági érdeke parancsolják, hogy még az országút porában heverő patkószeg és az üres konzerv doboz se menjen veszendőbe. A vas és fémgyűjtő napok eredményétől függ, hogy a jövőben milyen mértékben termelhet a magyar ipar.

S P O R T

SSE—BFTC 1:0 (0:0)

SSE pálya.

400 néző

Vezette: Lantos.

SSE: Barabás — Sümegi, Valentin — Maros, Kovács, Mester — Langár, Tóbiás, Enoch, Molnár, Szafián.

BFTC: Szabó — Jeney II., Gyűrűk — Lang, Benyovszky, Iszák — Tyahur, Balder, Szabedinszky, Váradi, Sulyok.

Beregász kezd és rövid ostroma után a SSE veszi át az irányítást, de Enoch 2 jó helyzetet kihagy, a 15. percben Maros szép lövését védi ki Szabó, Sulyos, de meddő fölény. A 23. percben Szabedinszky kiugratja Sulyokot, a 16-os sarkáról keresztbe lök a kapu előtt, a befutó Tyahur keresztbe közelről visszafel, de most már kiszal a labda. Mezőnyjáték közben Langár-Tóbiás-Enoch rohamából Enoch közelről mellé lök. A 43.

percben Tóbiás suttol közelről fölé.

A második félidőben SSE hevesen ostromol. A 4. percben Langár beadását Szabó Molnár fejről szedi le. Tyahur fut el, de beadását Sulyok mellé lövi. A 14. percben heves ostrom közben Szafián lök, kapus öklöz, Molnár lök, emberbe akad, Kavarodás, Iszák menteni akar, de rosszul találja el a labdát s — öngól. 1:0. A 25. percben Enoch kapufát fejel, a kapus szögletre tol, abból Tóbiás ismét kapufát fejel. Végig SSE fölény.

Unalmas mérkőzés. A SSE csatársora képtelen a góllövésre.

Jók: Kovács, Valentin, Maros, ill. Benyovszky, Jenei II., Sulyok. Szögletarány: 10:2.

SBTC—DÍMAVAG 4:0 (2:0)

Az SBTC legszebb, legnagyobb sportteljesítményét vitte véghez vasárnap.

Mikor a 2:0 és félidőnek híre futott a városban már mindenki tudta: az SBTC győz. És az utca újra tele volt az eredményre várókkal, mint régen, s bizakodó arcokkal. A Nemzeti Sport tudósítója kapta az első hírt a végeredményről az SBTC klubházában s az a 20—25 ember, aki ott volt csak egymás kezét szorongatta, s az a hír futott, mint a tűz, s csak egy téma volt mindenütt: 4:0.

Ez nem is győzelem, ez gólarány-javítás. S őszinte gratuláció illeti az SBTC 11-ét, akik a hagyományos és igaz SBTC szívvél játszottak 10.000 ellenséges szurkoló előtt. SBTC legszebb babérait a-ratta Diósgyőrben. Az NB kapuja kinyílt, még egy-két narancshéj van a kis utra, óvatosságnak kell lenni. De hiszünk az SBTC-ben!

De essék az a DÍMAVAG-ról is. Hát... sok szerencsét a megóvott Pereces mecshez!!